

забезпечуючи взаємодію учасників ринку знань і ринку інновацій: представників академічної, галузевої та вузівської науки із представниками великого та малого бізнесу та відповідних державних структур, яка може здійснюватися у формах участі у спільних програмах і проектах (досліджень, створення інновацій тощо), консорціумів з державним (частковим чи повним) фінансуванням, угод про спільну діяльність (науково-технічну, інноваційну і т. ін.), надання грантів державою та бізнесом науковцям або інших форм підтримки досліджень.

Державна науково-технічна політика має сьогодні поверхневий, фрагментарний характер і слабо впливає на ефективність науки. У той же час наука, і академічна, і вузівська, потребує глибоких перетворень, передусім, щодо інноваційного напрямку своєї діяльності. Вона не повинна залишатися поза інноваційним процесом, а має його очолити, активно сприяючи переходу економіки України на шлях інноваційного розвитку. Саме наукові новації – первинне джерело інновацій у всіх сферах діяльності, а вчені – автори переважної більшості інноваційних ідей. Наукова діяльність, науковий пошук мають стати першим етапом інноваційного процесу, забезпечивши, з одного боку, високий рівень та актуальність інновацій, а з іншого – завдяки інтересу інвесторів до піонерних фундаментальних розробок, – зміцнення додатковим фінансуванням досить скромної матеріальної бази науки. Саме на базі вітчизняного наукового потенціалу можна сформулювати національну інноваційну систему і здійснити технологічні прориви хоча б в окремих галузях знань і відповідних сферах діяльності. Тільки у поєднанні цих галузей і сфер може подолати кризу української науки і української освіти, що спостерігаються останніми роками, та надати новий імпульс інноваційному розвитку української економіки.

1. Твисс Б. Управление научно-техническими нововведениями: [монографія] /сокр. пер. с англ.- М.:Экономика, 1989. – 271 с.

Н.В. Наконечна
ЛДУВС

ОСОБЛИВОСТІ ТІНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ

© Наконечна Н.В., 2011

Одна з найгостріших проблем української економіки – це тінізація фінансового сектору, яка паралізувала економічний оборот і господарське життя, спотворила та зробила ненадійними відносини між підприємствами, набула загрозливих гіпертрофічних форм і масштабів. У нашій країні майже половина всіх платежів і розрахунків здійснюється готівкою, тоді як у країнах з розвинутою ринковою економікою – не більше 3-5%. Надмірно велика частка готівкового обороту зумовлена не потребою поліпшення платежів і розрахунків у країні, тим більше не поглибленням та розширенням сфери ринкових реформ, а насамперед інтересами і вимогами тіньовиків. Намагаючись приховати свою бізнесову діяльність, вони не бажають, щоб здійснювані ними операції, серед яких немало сумнівних, незаконних, оплачувалися безготівково, відображалися на їх рахунках у банку, підлягали контролю з боку правоохоронних органів і оподаткуванню[1].

Оскільки Україна дедалі більше втягується в глобалізаційні процеси і відгородити себе від усього світу не може, головні зусилля держави повинні бути скеровані на вироблення власної економічної політики, яка б відстоювала і захищала свої національні інтереси, законні права суб'єктів господарської діяльності на рівноправну, взаємовигідну співпрацю. А це, своєю чергою, може бути гарантовано лише у разі створення в нашій країні сучасної ринкової економіки і відповідного механізму регулювання економічних відносин, наближення їх до світових стандартів,

усунення залишків адміністративної системи, формування сучасної ринкової фінансової, банківської, страхової систем та ін.

Вихід української економіки з тіні можливої тільки за умов стимулювання з боку держави процесів легальних заощаджень і накопичень середнього класу.

Україна поступово повертає довіру міжнародних фінансових інститутів, бо своєчасно виконує свої боргові зобов'язання. Так, у 2010 році Україна повернула довіру не тільки міжнародних фінансових інститутів, але й інвесторів. Виконання зобов'язань перед кредиторами свідчить, в першу чергу, про те, що економіка України поступово долає наслідки економічної кризи і починає наповнювати держбюджет.

У січні-лютому 2011 року на погашення і виплату відсотків за державним боргом було витрачено 7,32 млрд. гривень. Витрати на обслуговування держборгу склали 1,5 млрд. гривень, у тому числі за внутрішнім – 1 млрд. 9,9 млн. гривень, за зовнішнім – 495,1 млн. гривень. Держбюджет-2011 передбачає залучення країною за рахунок розміщення облігацій державної зовнішньої позики 4,5 млрд. доларів, а також 500 млн. доларів – від Світового банку [2].

Бюджетне і податкове регулювання – один із двох класичних методів впливу держави на фінансову безпеку. Одним з показників, що характеризує бюджет держави, є відношення обсягу бюджету до ВВП [3, с.24].

Реальний валовий внутрішній продукт України в січні 2011 року зріс порівняно із січнем 2010 року на 5,1%. ВВП України в 2010 році виріс, згідно з попередніми даними Держстату, на 4,2%, а його номінальне значення збільшилося на 18,9% і досягло 1 трлн. 85,935 млрд. гривень. При цьому в четвертому кварталі 2010 року темпи його зростання уповільнилися до 3% з 3,5% у третьому кварталі і 6% – у другому. Прогнозується зростання номінального ВВП в 2011 році до 1,253 трлн. гривень, реального ВВП – 4,5% [4].

На думку експертів тіньові структури контролюють більше половини ВВП України, значну частку торгово-фінансових операцій. Від обсягів тіньової економіки залежить суверенітет України, бо для тіньовиків незалежність України не має цінності [3, с. 84].

1. *Глобалізація інвестиційних процесів та фінансова безпека України.* / Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. К., 2001. – 19 с. електронний ресурс <http://delo.ua/>
2. *Сухоруков А.І., Ладюк О.Д. Фінансова безпека держави. Навчальний посібник.* – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 192 с. 3. Електронний ресурс <http://www.interfax.com.ua/>

А.В. Наконечна
Європейський університет

ПРІОРИТЕТИ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

© Наконечна А.В., 2011

Різке скорочення в останні роки інвестицій, в першу чергу в реальний сектор економіки країни, призвело до загрозливого зниження виробництва високотехнологічної продукції, яка є наслідком протиріч, які виникли в процесі реформування економіки і перешкоджають досягненню цілей інноваційного розвитку. Мова йде в першу чергу про невідповідність між високою ціною капіталу та інноваційною спрямованістю реформ. При високому банківському відсотку та низькій заробітній платі багато інноваційних проектів, особливо у сфері механізації та автоматизації виробництва, а також ресурсозберігаючих технологій, стали неефективними.

Поряд з традиційно обговорюваними чинниками, що зумовили такий стан основних фондів у реальному секторі економіки – відсутністю власних фінансових ресурсів суб'єктів господарювання, недоступністю дешевих середньострокових і довгострокових кредитів, незначними обсягами іноземних